

Oriëntatie op de toekomst van het Steiger - oktober 2018.

Samenvatting van het eindrapport van de projectgroep 'toekomst Steiger'.

Vanaf begin 2018 is het Steiger intensief in beraad over haar toekomst. Aanleiding waren ontwikkelingen binnen het Steiger en de wens van het Parochiebestuur om te zien welke investeringen wenselijk en mogelijk zijn. Hiervoor is begin 2018 een projectgroep ingesteld.

De eerste stap: zicht krijgen op de huidige situatie.

De projectgroep heeft gesproken met vrijwilligers en andere betrokkenen, enquêtes gehouden onder de kerkgangers, allerlei informatie verzameld en de resultaten op gemeenschapsavonden doorgesproken.

In 2 rondes zijn door de werkgroep pastoraal onder de kerkgangers enquêtes gehouden. De resultaten zijn na de vieringen aan de kerkgangers gepresenteerd.

De eerste enquête ging over de samenstelling (148 deelnemers) van de kerkgangers in het Steiger. Ca. 60 personen komen 3 à 4 x per maand, 35 1 of 2 x per maand. De overigen incidenteel. De kerkgangers komen voor 70% gespreid uit de stad Rotterdam, 30 % woont buiten een cirkel van 5 kilometer. Een groot deel van de kerkgangers is 70+ maar er is ook een flinke groep van 50 – 70 jarigen. De culturele diversiteit neemt toe, bedraagt nu ca. 25% en is opvallend gespreid over alle werelddelen.

De tweede enquête ging over de pastorale oriëntatie (125 deelnemers). Daaruit blijkt dat de open en gastvrije benadering van mensen en hun geloven het meest belangrijk wordt gevonden. Eucharistie is voor de kerkgangers belangrijk. Woord- en communiediensten worden gezien als aanvulling en de maandelijkse oecumenische viering is voor een deel van de kerkgangers heel belangrijk en voor een deel minder belangrijk. Ruimte voor stilte en gebed, de sfeer van het kerkgebouw, muziek en zang, aansprekende voorgangers en aandacht voor een betere wereld kleuren het pastorale profiel.

Kwetsbaarheden in de huidige situatie.

Uit vele gesprekken en informatie bleek dat de gemeenschap van het Steiger kampt met een aantal ontwikkelingen die haar kwetsbaar maken:

* Net als andere katholieke gemeenschappen heeft het Steiger te maken met een teruggang in het aantal betrokkenen. Dit werkt door in de deelname aan de vieringen. Deze ligt nu gemiddeld rond de 85 kerkgangers per weekend. Vacatures onder de vrijwilligers zijn moeilijker te vervullen, de capaciteit om nieuwe activiteiten op te zetten wordt beperkt. De financiële bijdrage is tot nu toe redelijk stabiel gebleven.

* Het vertrek van de paters Dominicanen uit de pastoraal van de parochie wordt steeds meer voelbaar. Het Pastorale team van de Rechter Maasoever is beperkt in menskracht en moet haar energie verdelen over zo'n tiental gemeenschappen. Het team wil meer eucharistievieringen maar het wil ook, omwille van aansluiting bij landelijke katholieke regelingen, andere accenten leggen inzake de oecumene en het voorgaan in woord- en communiediensten. Het team heeft aangegeven dat het de oecumene wil behartigen maar de huidige praktijk van de oecumenische viering op de derde zondag van de maand wil beëindigen omdat er tussen de kerken geen overeenstemming is over eucharistie en avondmaal. Voor het voorgaan in vieringen wil het team katholiek erkende voorgangers of gebedsleiders.

* Het gebouw van het Steiger is ca. 60 jaar oud, is een rijksmonument geworden en heeft groot onderhoud nodig. Deze kan deels betaald worden uit rijkssubsidie voor het monument. Hiernaast zijn er wensen voor aanpassingen (toiletten, toegang 'dagkerk' /

koffieruimte, garderobe, etc.). Deze aanpassingen verbeteren ook de mogelijkheden voor verhuur.

* De begroting van het Steiger (onderdeel van de Johannesparochie) laat een jaarlijks tekort zien van ca. 16.500,-- euro. Bij ongewijzigd beleid zijn de financiële reserves van de Johannesparochie over ca. 5 jaar uitgeput. De verhuur levert nu al behoorlijke extra inkomsten op en kan mogelijk uitgebreid worden tot een sluitende exploitatie. Alle bovengenoemde punten maken dat de voortgang van de gemeenschap niet vanzelfsprekend is en keuzen vraagt.

Mogelijke scenario's

Hoe verder? Om daar zicht op te krijgen heeft de projectgroep 4 scenario's aangegeven. In zo'n scenario worden verschillende aspecten van pastoraal, gebouw en financiële opzet bij elkaar gebracht. Het zijn globale aanduidingen voor een eerste oriëntatie. De vier scenario's zijn:

- a. Een '**overbruggingsperiode**' van vier jaar. Doorgaan met de huidige situatie, zien hoe de pastorale ontwikkeling uitwerkt in de deelname en of er nieuwe impulsen komen o.a. vanuit de bewoners van het klooster naast de kerk. Beperkte aanpassingen aan het gebouw uitvoeren.
- b. Het concept van **city-kerk** in tien jaar verder uitwerken. De kerk als een open ontmoetingsplek in de stad met een grote variëteit aan activiteiten. Dit vraagt flinke aanpassingen in het gebouw en beschikbaarheid van menskracht en financiën.
- c. Kiezen voor **verantwoorde afbouw** in ca. twee jaar. Onder ogen zien dat de huidige situatie op de langere duur niet te handhaven is. Daarom nu kiezen voor gesprek over hoe inspiratie, ontmoeting en gemeenschap anders vorm kunnen krijgen. Alleen direct nodige aanpassingen en onderhoud van het gebouw uitvoeren.
- d. Het "**worst-case**" scenario: geen keuzen maken en zien hoe de gemeenschap verder afbrokkelt. Met het risico dat dingen niet meer goed verlopen en onderlinge irritatie groeit.

Peiling en advies.

Op de gemeenschapsavond van 24 september j.l. zijn de scenario's nogmaals besproken. Gepeild is hoe de voorkeuren van de 40 aanwezigen verdeeld zijn.

Hieruit kwam naar voren dat het 'worst-case'-scenario door een grote meerderheid het minst wenselijk wordt geacht. Wat de aanwezigen als eerste voorkeur aangaven lag bijna gelijk verspreid over de andere drie scenario's (resp. 13, 12, 9). Maar met de eerste en tweede voorkeur samen genomen komt scenario a 'de overbruggingsperiode' het sterkst naar voren (30 stemmen), gevolgd door scenario c 'verantwoorde afbouw' (20 stemmen) en scenario b 'brede city-kerk' als derde (15 stemmen). Er waren ook blanco stemmen, het meest bij scenario c en d.

Op basis van haar inventarisaties, de gesprekken en de peiling adviseert de projectgroep aan het parochiebestuur om te werken aan het scenario 'overbrugging' maar gelet op de interne en externe onzekerheden na twee jaar een evaluatie uit te voeren. Voor de investeringen in het gebouw betekent dit een beperkte aanpak die in twee jaar rendeert.

De projectgroep heeft met dit eindrapport haar werk afgerond. Leden van de projectgroep zijn bereid om de beheergroep en de pastoraatsgroep op onderdelen te ondersteunen bij de uitwerking en voortgang.

De projectgroep, oktober 2018.

Anton Hendriks, Gerda Hendriks, Ria Mientjes, Chris Nolet, Co Elshout, Frank Jacobs.